

Sy-li spěwał,
Pilnje dželať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje dželať
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoćń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedzelske lopjeno. ↵

Wudawa ƙo kóždu ƙobotu w Šsmolerjez knihicziščejeńi w Budyšchinje a je tam sa šchwórtlětnu pschedpřatu 40 pj. dostacž

118. njedzela wo swjatej Trojizy.

Psalm 118, 6.

Tón Knjes je so mnu, tehodla ƙo ja njeboju; šhto móže mi ežlowjeť ežinicž?" Dže nješ njehiřch tuto ƙlowo biblije dženzka ł přenjemu rasej! Je ƙuadz eži pať wono tola hiřcheže něřhto nowe a njesnate, a to tohodla, dofelž jo njeřky, jo ł přenjemu rasej wuřkyřchawřchi, ja ƙwoje sežiniť? A ežehodla jo to njeřky ja ƙwoje ƙlowo sežiniť, tuto wulke mózne, řhutne ƙlowo, tuto wobřbožaze ƙlowo? Šdnyž měniřch, jo řy řo samolwiť, prařizy: „To je ƙlowo biblije, to je ƙlowo sa mužow biblije, sa psalmistu, sa profetu, niž pať sa nař!“ hdyž to měniřch, řy řo myřliť, řy řo řam řjebať. Albo njewěřch ty ničžo wo tym, jo to muž našeho kraja a luda bě, kotryž, řo řložujo na tuto ƙlowo a na druge ƙlowa psalmow a biblije, řpěwawřche a wuřnawawřche: „Jedn twjerdy hród je našch Bóh řam, bróń dobra řylna řkala; wón ře wřchej nuřy pomha nam, kiž nař je řapsřijala!“? Luther, tón muž našeho kraja a luda ježiwi tuto ƙlowo a te ƙlowa biblije sa ƙwoje ƙlowo, a ežyřche, jo bychu tute wobřbožaze ƙlowa byle ƙlowa kóždeho jenotliwego w našchim kraju a ludu; duž pořkieži wón nam bibliju w řeči řwojeho luda. — Šdnyž měniřch, jo řy řo samolwiť, prařizy: „Daj, to je Luther byť a to je tehdom byť! To pať je něřkle w tutej řrawnej wulkej wójnje hińať!“ hdyž to měniřch, řy řo myřliť, řy řo řam řjebať. Albo njewěřch ty ničžo wo tym, jo to muž našeho kraja a luda, jo to muž našeje řrawneje wulkeje wójnje, kotryž je, řo řložujo na te ƙlowa řwojeje biblije, něřkole we wulkej wójnje wuřnawawř a prařiť: „Bóh tón Knjes je widomnje ř nami byť; wón řwój němřki kraj tež w pschichodže njewopuřcheži!“ Hindenburg, tón

muž našeho kraja a luda, tón muž tuteho wulkeho wójnřteho ežawřa, je tuto ƙlowo wuřnawawř a řečawř, Hindenburg, kotryž džeń 2. oktobra řwoje 70. narodnińy řwječjeřche. Hindenburg je to řečawř, je to řečecž ežyř kóždemu w našchim kraju a ludu do wutrobny, jo by kóždy něřkle w tutej wulkej wójnje pschi tajřich ƙlowach byť a wostaw řylny a řtrořchtny, řwěrnny a wěrnny, wěřjazy, a tať tež ty, mój řřcheřčawo, moja řřcheřčawka! Duž, dženzka řobu řwječžo Hindenburgowe 70. narodnińy, njesamolwey řo ř tym abo ř druhim, ně, woprawdže řo próžujo sežiń to ƙlowo našeho tekřta sa řwoje ƙlowo, jo by eži wono byťo niž něřhto nowe, njesnate, ně, něřchto lube, řtate, drohe, haj najdrožřche!

Tón Knjes je so mnu!

1. Duž budž ty ř nami!

Botom 2. Ty budžeřch řo džawowacž!

Botom 3. Ty budžeřch dobreje nadžije!

Knježe Božo, ty pať řpočž nam tu móž, jo řo tež w tey najwjeřřche nuřy pschecžičežimny ł temu řpóřnacžu a wuřnawawřcžu: „Ty řy so mnu!“ a ł temu řlubjenju: „Ja řym ř tobu!“ Botom tež wutrajemny a pschětrajemny, tebi džaw wuprajo a na teby řo řpuschěčejo! řamjeń!

„Tón Knjes je so mnu!“ tať je našch Hindenburg wuřnawawř, niž w potajńym ale řjawnje psched žyřim wóřřtom a ludom, prařizy: „Bóh tón Knjes je widomnje ř nami byť, wón tež řwój němřki kraj w pschichodže njewopuřcheži!“ Wón bě řpóřnawawř tón wulki řujertny řtrach, kotryž nam psches řusřku hrožjeřche; wón njeje řo řomdžiť pschi řtorženju, řdychochowanju, dwělowanju, ale je řo do teho psche řylneho njepřchežela dať a jeho řbiť we wjazy hacž jeney bitwje a psches mudre wocžawawř-

wanje a roškafowanje, a to wscho, dofelž wjedźesche: „Tón Snjes je so mnu!“ A hdyž ta nusa najwjětšcha a njepscheczelow wjaz a wjazy na wschěch kónzach, tehdy wsja wón tón hobrski nadawf na so, schtitacž žyly wótzny kraj. A wón pschemoh teho nje-pscheczela w hobrskim bédženju kaž psches wulkotne wodženje a wjedženje, a to wscho, dofelž wjedźesche: „Tón Snjes je so mnu!“ „Tón Snjes je so mnu, tehodla so ja njeboju; sčto móže mi čłowjek čziničž?“ njech tutón čłowjek tež bě Ruža abo Zendželczan, Franzowša abo Rumuna, njech hewaf jedyn běty, čzorny, žofy, čzěrwjenty!

A tón Snjes bě s nim, bě s nim we wójnskich kaž w měrnych lětach psches dołhe 70 lět, dofelž wón, našch Hindenburg, s tym Snjesom bě a to w jenej wěrje, kotraž s tym knjesom so bédži móžnje a žylnje, w jenej wěrje, kotraž psched tym knjesom flecži a so modli. Wón, Hindenburg, bě s nim, s tym Snjesom, a tón Snjes bě s nim! To Hindenburg wjedźesche a wě; ale wón tež wě a wjedźesche, so na tym došč njeje, so wón s tym Snjesom je a tak tón Snjes s nim. a so na wschěm pošledku s tym našchemu ludej pomhate njeje! Tehodla wón našchemu ludej, našchemu krajej, nam, tebi a mi pschwoła:

1. Budž ty s nim! Budž ty s twojim Bohom a Snjesom w jenej wěrje, kotraž móžna a žylna je, so bédžicž a pschewdžicž, kotraž pak tež tak ponížna je, žwojej kolenje šhibowacž psched žwojim Bohom a so jemu modlicž. „Budž ty s nim!“ to je wón nam pschwołał, jako tam na rańskich bitwischězach, wschón dżaf wot šebje wotpokafajšchi, s ruku f njebjn pokafa a rjekny: „Džafuježe so temu tam horjekach!“ Tehodla je wón tež našchemu ludej, kotryž w tym wulkim lěče 1914 něšto wot tajseje wěry do Boha, něšto wot tajseho bježa s Bohom pokafał je, do knihow sapikał tamne pschecze a napominanje: „Njech tón duch jednoty, luboseže a žwěry fe šběžorej a krajej, tón duch teje bohobojošeže, teho šhutneho dopjelnuja wschěch pschibšlušnowežow a teho wyšokowazenja wschěch wulkich počinkow našchemu ludej sa dołhe lěta wěseče šahowany woštanye!“

Toła, je tutón wulki a wožebny duch našchemu ludej dženža šahowany, džentža, hdyž žmy hiščeže we wójnje, tón Duch, kotrehož Hindenburg našchemu ludej sa dołhe lěta mēra pscheje? Tutón Duch dyrbi, chyzli wutrawacž, s bohobojošeže porodženy bjež! Je tutón Duch, kotryž so tehdy w našim ludu šjewi, s bohobojošeže porodženy byl, abo šnadž jenož s wójnskeje bojošeže, to je s bojošeže psched wójnu, psched njepscheczelow, psched žnijerežu? Wschlakahe by to bylo, sčtož by naš ušlowało, na tole pošlednje praschenje haj prajicž! Dorasnje je tehodla tež Hindenburg pokafał na to, so dyrbinu Boha pytačž a namafacž a so móžemy Boha runje w tutym wójnskim čažu namafacž, a je prajil: „Sčtož nětkole žwojeho Boha njenamafa, temu njeje pomhacž!“ So by tola našch žyly lud šapschija! tuto šlowo: „Sčtož nětkole žwojeho Boha njenamafa, temu njeje f pomhacž!“ Móžnje a šhutnje šlineži nam s teho do wschow a do wutroby: „Budž ty s nim, s twojim Bohom!“

2. „Potom budžesch so džakowacž!“ Budžesch so džakowacž ponižnje a pokornje, so džakowacž nětkle we wójnje hižo, niž halle w čažu mēra, so džakowacž, kaž Hindenburg so džakowaje a so džakuje. Jako jemu so džakowachu po wulkim doščežu, je wón prajil: „Tón džaf nještujcha mi ale Bohu temu šnjeje, kotryž nas pschewo hnadnje je šahował!“ Hindenburg so džakuje pschewo a je so pschewo džakowaf žwojemu Bohu we wójnskim čažu, kaž w čažu mēra, domach pschi žwojbnym blidže, kaž wonach w polu we wschědnej nutrnoseči a je Bohu žwoje modlitwy woprowaf a woprjuje je hiščeže. Ty mój šchesežano, moja šchesežanka, budžesch so džakowacž, tak džakowaf uogož! a žaq ‘ašmušmu aqhaž ‘aušpowad au ‘šwa

Snjesom budžesch! Šdže je to nětk tajke džakowanje? Šdže wschědna nutrnoseč rańšcha a wječžorna? W kelko domach bli-dowa modlitwa? A kajka to njedželška nutrnoseč? Po tym wschěm to tak je, so je jich hiščeže wjele daloko wot teho, so bych s Bohom byli! A tola naš tu wschitko nucži, so Bohu džakowacž! So twój dom hiščeže šteji, so šhlěba hiščeže, jěsch so žiwjenja hiščeže mašch, ja tole wschitko a ja wschitko to druhe mašch so džakowacž. A džakowacž mašch so džentža, hdyž Hindenburgowe narodniny žwoježič, ja to, so Wóh tón Snjes nam a našchemu wótznemu krajej tutoho Hindenburga je dał a šdžeržaf psches 70 lět žiwjenja, we wójnskich strachach a nusach! A džakowacž wopow budžesch dawacž a twoje modlitwy woprowacž Bohu, so by nam šdžeržaf a žohnowaf Hindenburga a jeho a jeho wójška škutk šronowaf s tym horzowocžakowanym mērom! To budžesche te prawe džakne modlitwy, te prawe šchesežaniške wótznokrajne modlitwy a Hindenburg njebudže wjazy šforžicž trjebacž, kaž je to dyrbial, so našch lud so wjaz došč njemodli a so našche modlitwy wjaz njepodpjeraja to wojowanje našeho wójška! — Duž, budž ty s nim, se žwojim Bohom! Ty budžesch so džakowacž!

3. Ty budžesch dobreje nadžije! — Šaf bēšche tola Hindenburg prajil? Wóh tón Snjes je widomnje s nami byl; wón žwój němški kraj tež w pschichodže njewopuschecži!“ A to bě wón prajil, dofelž wón bě se žwojim Bohom! Njeje to to šamžne, sčtož naška biblija nam praji: „Tón Snjes je se mnu; tehodla so ja njeboju; sčto móže mi čłowjek čziničž?“ Pola naš pak? Šdže namafajch dobreje nadžije? Šsu tu tajzy tež, kotriž njemējo šami dobreje nadžije, špytuja, so bych našchemu ludej nadžiju, kotryž hiščeže ma, wšali a našch lud pohuli f jenemu pschewwatanem mērej, psches kotryž našch lud jenož hiščeže bóle šchodowaf by hačž to hižo tak je. Dofelž pak čzi pomofani wjednižy našeho wójška a kraja tajseje nadžije maja a w jnym pschewwatanym mēreje ničžo wjedžecž nochzedža a wjedža, so doščafacž móžemy praweho čžaža, šwěrja šebi tajzy wot wscheje dobreje nadžije wopuschecženi čłowjekowo šamo Hindenburga ludžom nabarbicž jako tajseho, kajkiž žaneje nadžije wjazy nima. Duž Hindenburg, šam pokny dobreje nadžije, w tutych dnjach dorasnje praji a psche, řečžo hnydom tež sa žwojeho pomoznika generala Ludendorffa: „Ja nochzu, so bych našch mjenje někajseho šwiška s tajšimi do žyła wopacžnymi wuprajenjemi mēlej. Ja wobkrucžam w pschesjednošči s šběžorskej wyschnosežu, so žmy my we woješkim kaž w hošpodarškim sa dalše wojowanje a došče pschihotowani!“ — Wš, kiž my hewaf se jahorjenošču a lubošču na Hindenburga hladałi a pošluhali žmy, šaf mohli my to pschi tutych šlowach hinaf!? Dodžakowacž so njemóžemy, so Hindenburg tak řečži, dodžakowacž so njemóžemy jemu a tym wjednikam, so tak řečecž móža, a dodžakowacž so njemóžemy Bohu, so nam tajšich wjednikow, so nam tajki žohnowany wótzny kraj dał je a w nim tajke wójško! A tuteho džaka škutk budž to, so duž jeni žmy s Hindenburgom w tutej dobrej nadžiji a so kóždy, kóžda, tak wjele hačž nad nami je, čzinimy a škutkujemy sa tutón drohi našch wótzny kraj hačž do pošlednjeho, a to pschewo a wschudžom tam, hdyž trēbne a nušne, a to s kubkami, s pjenješami, s mozami, s modlitwami! Šaf budžemy my s Bohom! A Wóh tón Snjes budže s nami! Wóh tón Snjes budže s nami, hdyž my tak jeho žmy s wutrobu a s kubkom a s pjenješami, jenož hdyž my tak jeho žmy s wutrobu a s kubkom a s pjenješami hačž do pošlednjeho! Duž budž ty s nim, s twojim Bohom a Snjesom!

Šaf budžesch potom tež šam wot so dopjelnicž to pschecze, kotrež Hindenburg šam sa žwoje 70. narodniny wuprajil je, šebi pschejo: „Sčtož na mojich narodninach so štara ja šranjenych a šawoštajenych, sčtož na mojich narodninach we žwojej

wutrobje wobnowi to šlubjenje, so chze dowěrypołny pschětrawacž a wutrawacž, a schtóž wójnisku požčonku podpřija, wuhotuje mi najrjeńšchi dad k mojim narodninam.“ Hamjeń!

Wo swobodze křesćana.

(Potracžowanje.)

26. To budž wo skutkach šhromadnje prajene a wo tych, w kotrychž ma šo křesćan pschecžiwu hamenu šwojemu czělu šwucžowacž. Nětko chzemy wo dalšich skutkach rěčecž, kiž pschecžiwu druhim człowjekam czini. Šchetož człowjek njeje jeno we šwojim czěle, ale tež mjes druhimi człowjekami na semi. Tehodla njemóže pschecžiwu nim bjes skutkow bycž; ma wšchaf s nimi rěčecž a czinicž, runjež jemu tutych skutkow šadny trěbny njeje k pobožnosći a šbóžnosći. Tehodla dyrbi jeho mēnjenje we wšchěch skutkach šwobodne a jeno na to škožene bycž, šo by druhim ludžžom s tym šlužil a wužitny byl, nicžo druge šebi njewotnyšlowat, hacž schtóž je druhim nusne. To wšchaf woprawdžite křesćanske žiwjenje rěka a wěra dže s radosću a lubosću do skutka, kaž šwj. Pawoł Galatiskich wucži; potom Šilipiskich, hdyž běšche jich wucžil, kaž maju wšchu miłosć a potnosć psches šwoju wěru do Šhrystuša, wón jich dale wucži a praji: „Ja napominam waš pschi wšchěm špoškoju, kotryž macže w Šhrystušu, a wšchěm špoškoju, kotryž macže wot nascheje lubosće k wam, a wšchěm towarštwje, kotrež macže se wšchitkimi duchownymi pobožnymi křesćanami, wy chzpli moju wutrobu žyle šwješelicž, a to s tym, šo byšche dale chzpli jeno je myšle bycž, jedyn druhemu lubosć wopokajowacž, jedyn druhemu šlužicž a kóždy kēžbu mēcz niz na šebje ani to šwoje, ale na drugeho a schtóž je teho nusne.“ Šlaj, tu je Pawoł šajnje křesćanske žiwjenje do teho štaji, šo maja wšchě skutki bycž bližšchemu k šěpschemu škožene, dokelž, ma kóždy ša šebje šameho we šwojej wěrye dosć, a šu wšchě druge skutki a žiwjenje jemu šbytno, šo by šwojemu bližšchemu s tym se šwobodneje lubosće šlužil. Š temu wón Šhrystuša ša wopišmo pschedstaja a praji Šilip. 2, 6. 7: „Budžecže taf šmyšleni, kaž jo na Šhrystušu widžicže, kotryž, runjež běšche połny bójšceje twarby* a mēšche ša šebje šam dosć a jemu jeho žiwjenje, škutkowanje a czěrpjenje njeběšche nusne, šo by s tym pobožny abo šbóžny byl, je šo tola teho wšcheho wšdaf a na šo wšaf waschuje wotrocžka, wšchelafe czinił a czěrpil, na nicžo njehladat, šhiba na nasche šěpsche, a je taf, runjež běšche šwobodny, tola nasche dla šo wotrocžk šezinił.“

27. Taf dyrbi křesćan, kaž Šhrystuš, jeho šlowa, połny a šytny šebi dosć bycž dacž na šwojej wěrye, pschezo ju pschisporjecž, kotraž je jeho žiwjenje, pobožnosć a šbóžnosć, kotraž jemu wšcho dawa, schtóž Šhrystuš a Bóh ma, kaž je horka prajene, a šwj. Pawoł k Galat. 2, 20 praji: „Schtóž hišcheže šytny šym w czěle, to šym žytny we wěrye do Šhrystuša, Bóžeho Ššyna.“ A runjež je nětko žyle šwobodny, dyrbi šwólne šo ša šo šlužobnik šezinicž, šo by šwojemu bližšchemu pomhat, šnim wobšhadžat a škutkował, kaž je Bóh s nim psches Šhrystuša škutkował. A to wšcho bjes šapšacženja, nicžo we tym pytajo, šhiba Bóže špodobanje, a šebi taf myšlo: „Derje, mój Bóh je mi njehódnemu, šatamanemu człowjekej bjeje wšcheje šašlužby, žyle darmo a se šameje šmilnosće psches Šhrystuša a we nim połne bohastwo wšcheje pobožnosće a šbóžnosće dat, šo dale nicžeho wjazh njepotrjebuju, hacž wěricž, šo je taf. Šaj, taf chzu šajšemu Wótzej, kiž je mje se šwojimi njepšcheměrnymi kubłami

taf pošypat, šašo šwobodnje, wješele a darmo czinicž, schtóž šo jemu špodoba, a pschecžiwu mojemu bližšchemu tež křesćan bywacž, kaž je Šhrystuš šo mi šezinił, a nicžo wjazh njecžinicž, hacž schtóž jeno widžu, šo je jemu nusne, wužitne a šbóžne, dokelž mam wšchaf psches šwoju wěru wšcheje wěžh we Šhrystušu dosć.

Šlaj, taf bēže s wěry lubosć a radosć k Bohu a s lubosće šwobodne, šwólne, wješele žiwjenje, šo by bližšchemu darmo šlužil. Šchetož runje kaž našch bližšchi nusni czěrpili a na šchěho šbytna potrebuje, taf šmy my psched Bohom nusni czěrpili a je ho miłosć potrebowali. Tehodla, kaž je nam Bóh psches Šhrystuša darmo pomhat, taf mamy my psches czělo a jeho skutki nicžo druge njecžinicž, hacž bližšchemu pomhat. Taf widžimy, šajke wyšoke, nadobne žiwjenje je křesćanske žiwjenje, kotrež nětko bohuzel we wšchěm šwěče niz jeno podšeha, ale tež wjazh šnate njeje a šo njepředuje.

(Šchichodnje škōncženje.)

Wěra je w lubosći džělawa.

Šlōž: Ach, Bóžo, hladaj s njebjekow! atd.

Ša šebje škutkow njetrjeba,
šchtóž šbóžny je we wěrye;
ša wopišmo ma Šbóžnika,
dže ša nim w štajnej šwěrye;
kaž Šhrystuš šchtalt wša wotrocžka,
taf lubosć Bóža džělawa
je we wšchěch jeho stawach.

Še Šsrědnik našch šo wuprōšnik
wšchaf wyšokosće wšcheje
a s niškosću šo wupšchil,
czěscž phtat czělnu njeje
pschi šemškim šwojim žiwjenju,
hdyž šlužesche nam s lubosću;
— taf wěrye tež czinja.

Wšcho žiwjenje jich šlužba je
ša bratrow pošwjecžena;
jich škutkowanje na to dže,
šo była položena
by štawow bēdnych wobczěžnosć
a wšchitkich hōrka hubjenosć,
kiž mšda je hrěchow šwěta.

Šaž darmo šlužil s miłosće
je Šbóžnik człowštwu wšchemu,
tež wucžobnikoj s lubosće
šo jeho šōrli k njemu
wšcho džělo a wšcha poškušnosć;
— se šwojej wěru ma wón dosć,
šo škutkow njepotrjeba.

Šjes škutkow, jeno s wěry je
šo wušprawnik a žytny;
taf ša Šbóžnikom šwojim dže,
je, kaž wón, miłosćytny;
do štopow jeho štupajo
a se wšchej šwěru džělajo,
je štaw na jeho czěle! —

* Wšdžišcho Luther pscheložesche: „w Bóžim šhtalcže.“ —

Jan Tezel.

Možno njeje, wo spoczatku reformazije pomjedacž a pódla Luthera mjeno Jana Tezela njenapomnicž. Kóžde džězo wo nim wě, pschetož wón bjes kajeježkuli sažkuzby do stawisny reformazije pschischof kaž Ponzij Pilatus do druheho artikla nascheje žwjateje wěry. Wobaj mužej mataj wěstu podobnosć. Wobaj staj najwyschschirnaj knjesomaj žwěta služitoj, tamny pohajstenu kžězorej romskeje semje, tutón muich bamžej romskeje žyrkwoje; přeni je wěrnosć jazpivajo njewinu a prawdu podtlóčžowal, drubi blud předujo psches wotpušć njeprawdo- sežant polěkowal; Pilatus je w Božej ruzy grat ja nasche wu- jednanje s Bohom byl kaž Tezel ja wobnowjenje nascheje wěry do wujednarja.

Narodžil je žo Tezel něhdže 20 lět předy Luthera a to w Pirnje pschi Sobju, hđžež mějeschetaj starškej pjekarju. Do- mach lačžansku schulu wukhodžiwšchi poda žo na universitu do Lipska, so by tam filosofiju schtudował. Starškej s nim cžehnjesch- taj, wróčičhtaj pak žo posdžišcho sažo, jako bě žyn w Lipsku do kłóschtra Dominikano w sastupil.

Se sawrjeneho kłóschtršeho žiwjenja je Tezel dwójzy do schěrofeje šawnosće wustupil, jako jeho „Němški rjad“ w Liv- landže a arzbiskop Albrecht w Mainz u naješhtaj, so by sa njeju wotpušć pschedawal.

„Němški rjad“ wobstejeje s rječerjow, kotřiz žo žobu wo woschěrjenje kšesčezijanskeje wěry a šđželanosće starachu. Wobšamknjwšchi, tule dobrotu pruskemu ludaj s njecžom pschi- njesež, trjebachu ke kšchiznemu cžabej pjenjej. Podpjeru dostachu wot bamža Julija II. Tón jim dowoli w němškim kraju wot- pušć pschedawacž a žebi sa to polojuz dobytka šchowacž. Sa psche- dawarja tejele hnady hu 1505 Tezel pomjenowan.

Tezel bórny w šajškim kraju s jeneho města do druheho cžahasche: s Lipska do Annaberga, Freiberga, Stolpnja, Draž- džan, a pschindže tež do Budyschina a Šhorjelza. Do nascheho města w dezembri 1508 pschiczeže. Jeho wustupjenje tudy běšche podobne temu w druhich městach. Wotmyšlivišchi žebi do Budyschina hiež, dyrbjesche najprjódzy wo tsoju dowolnosć pro- žycz: krala Wladislawa w Prahy, dofelž Lužiza tehdy s Cžecham kšluchesche, biskopa Jana VI. w Mišchnju, kotřiz mějesche žyrkwinske žudnistwo we Lužizy, a budyschiku radu jako šakitarfu měšchčžanskeho porjada. Jako bě dowolnosć je wschěch stronow dšchla, wučžini Tezel s radu a s tachantstwom džěit pschihada do Budyschina. Hizo dawno běšche žo s Draždžan powjesčž w měsce a wokolinje rosnježla, kaf žo tam bamžowa hnada wudžěluje. Mnohy žebi tež pola naš tule wurjadnu dobrotu pschjachu a žo na Tezelowy wopyt wježelachu.

Budyschin žo na džěit jeho pschihada hotowasche, kaž by sechžyl jandžela we žwojich murjach pschijecž. W hodžinje jeho pschibliženja po draždžanskej dršy cžehnjechu jemu radni knježa, tachantžy duchowni a schulerjo a mnichojo Franziskaskeho kłóschtra napschecžowo, ja nimi žyła wobronjenych měšchčžanow na konjoch a předy a šady wulka cžrjoda wobydlerjow s města a se wžow. Wšcho bě na nohomaj. Šsedžo na woju wot ššjoch toni cžehnjenym žo Tezel pschibliži. Psched nim schěrofi cžer- wjeny kšchiz s bamžowym woponom nježechu a žomocžany sawcžl, na kotřymž wotpušćowy list ležešche; ja nim na druhim wofu žlědowachu jeho pomoznizy s wulkim želesnym kaschčžom. Pschi- schedšchi Tezel pojasta. Lud womjellny, nužžy žebi kłobuki a cžapki sežahnjchu, a wschitke wocži žo na teho wurjadneho muža škožichu. Tón bě mnichu draštu woblecženy a žo wulki, žhlnje šrosčženy muž s khotnym pohladanjom hycž šdasche. Někotři knježa hoscžža powitachu. Potom žo cžah šrjadowa. Na wobej

štronje wofow podachu žo jěšdni, do přědka stupiču schulerjo se šapaleny mi žwěčžkami w ruzy a psched nich powitanške knjež- stwa. Pomatu, žo cžah, wobdady wot njelicžomneho luda, pod šyulami šwonow a tu a tam žhšchany m bórbotanjom modlitwow de města hibašche s žerbisťo-katholskej žyrkwi na želolam torbošchěžu. (Pschihodnje škóčženje.)

Se Šerbow, ja Šerbow.

Šindenburgowe narodniny žny šaidžemu wutóru žwječžili a je tu džęža tež we žwojim njedželškim kopješku žobužwječžim, pschiwofajo s žyšej wutrobu Šindenburgaj, temu 70lětnemu rjeke: „Pomhaj Bóh Cži do noweho léta! Pomhaj Bóh Cži psches- dohycže s měrej! Pomhaj Bóh Cži na wschě cžahy, do wěcžnosće!“

7. wójnska požčžonka! to je nětko hěšto. A hdyž nětkle wschudžom cžitany: „Ša nowa wójnska požčžonka **dyrbi** žo po- radžicž!“ a hdyž je s tomu pschistajene: Šewal Šendželšku po- honjany, so by dale wšowala!“ drje ty ničžo pschecžowo temu nimašch a tež njeprajšch, so žo hinaš ma. — A hdyž tam dale cžitany tak: „Ša nowa wójnska požčžonka **móže** žo poradžicž!“ a hdyž s temu hšchecže pschistajene je: „Pschetož wono je pjenješ doščž w kraju!“ drje ty ně njeprajšch a to ja njewěrnosć nje- wuwofašch. — A hdyž škóčženje tam hšchecže cžitajch: „Ša nowa wójnska požčžonka žo poradži!“ a hdyž s temu na wschěm pohledku hšchecže pschistajene je: „Šeli so kóždy cžini, jako by wscho jenož wot njeho wotwišowalo!“ drje ty tež na- dobo, žwoje dotalne baj šabwšchi, ně njewofašch ale pschi tym- haj wostanješch! — Šotajšim, hdyž ty, luby wótznokrajny, šche- sežanski cžitarjo, luba wótznokrajna kšesčezanska cžitarka, cžinišch, jako by wschitko wot tebe runje wot tebe wotwišowalo, žo ta nowa wójnska požčžonka poradži! Duž cžit to, šchtož móžesh ty psched twójim wótžnym krajom, psched twójim žwě- domnjom, psched twójim Bohom šamohwicž! —

„**Rumpodicha honicž**“ pschi spocžatku oktobra, je psche šabe, ty mēninjch. Šola jeho honicž ja te džěcži wschě, kotřez wonkaj na bitwišchěžach, kotřez w lazaretach, kotřez do žyła we wójnskej wojerškej žlužbie, njeje ja jedny džakowny wótžny kraj- ženje psche šabe, a duž tež nihdy niz ja nasch wótžny kraj. Na to žo dopomā, hdyž w tutych dnjach s tebi pschindže: „Ša- kowkowneho kžězora a luda ja wójško a šódžitwo hodowny dar 1917“!

Do oktobra šastupichny, do jubilejneho měžaza jubilejneho léta! Šinaschi budže tón wulki reformaziški šwjedžěit hacž žebi jón léta doľho hizo wumyšlili žny, hinaššchi šwonkownje, hinaššchi šmutškownje: Šwonkowna pycha, šwonkowne wježe- lentie, šwonkownosć do žyła budže hinašcha; jeje njebudže wjele, njebudže wjele, wójny dla. Šmutškowna radoščž, šmutškowne wupšchēnje, wutrobna šmutškownosć wutroby do žyła budže hinaššche, jeje budže — da-li Bóh! — wjazh, budže wjazh wójny dla! — Šeje šwonkowneje pschi, teje pschistojneje šwonkowneje pschi, kaž se šeleny mi wēnzami a pletwami wudebjeneho Božeho doma, žyše nješabwšchi, hotujny žo, so by byl tón wulki refor- maziški šwjedžěit tež reformaziški škut, šmutškownje a psches to tež šwonkownje!

Lutherowe šlowa.

61.

To je cžwilowaný muž, kotřehož žona a džowka w kuchině ničžo njewěštej.

J. K.